پیشرفت جراحی تا حد زیادی مدیون کشف و اختراع راه هایی است که با استفاده از آن بتوان مانع از ایجاد عفونت بعد از جراحی شد. در هر عمل جراحی هر چند کوچک خطر ایجاد عفونت وجود دارد.

در اعمال جراحی که جسمی خارجی مانند پیچ یا پلاک یا عضو مصنوعی در داخل بدن باقی میماند خطر عفونت بیشتر است.

عفونت های پوستی، عفونت های ادراری و یا عفونت های دهان و دندان میتوانند منشا ارسال میکروب به محل جراحی و در نتیجه عفونت آن شوند. در صورتی که پزشک متوجه شود عفونتی در بدن بیمار وجود دارد عمل جراحی را تا ریشه کن شدن آن به تعویق میندازد.

در حین جراحی مراقبت زیادی صورت میگیرد تا هر چیزی که با پوست بیمار و بافت بیمار در محل جراحی تماس میابد استریل و بدون میکروب باشد. اتاق جراحی مرتبا تمیز و با مواد ضد عفونی استریل میشود. و پرسنل موارد ضدعفونی دست طبق استاندارد انجام میدهند تا از بروزعفونت پیشگیری شود.

پانسمان روی زخم مانع مهمی در جلوگیری از میکروب به درون زخم جراحی است. بعد از چند روز که زخم جراحی خودش را کاملا بست خطر ورود میکروب به زخم کمتر میشود ولی تا وقتی که از زخم جراحی، ترشحات آبکی خارج میشود میکروب ها میتوانند به داخل زخم وارد شوند

پس در این مدت پوشیده بودن کامل زخم با پانسمان بسیار مهم است. پانسمان روی زخم به هیچ وجه نباید کاملا خیس شود و هیچگاه نباید اجازه داد ترشحات زخم به روی پانسمان برسند در صورت خیس شدن پانسمان میبایست در شرایط استریل تعویض شود.

تعویض پانسمان باید توسط پرسنل آموزش دیده و تحت شرایط استریل انجام شود. پس از جراحی ممکن است تا چند روز به بیمار آنتی بیوتیک داده شود تا احتمال عفونت کم شود آنتی بیوتیک میبایست در ساعت مشخص و طبق دستور، مصرف شود نباید خودسرانه قطع شود.

مراقبت از زخم جراحی

در مورد زخم جراحی و پانسمان آن در منزل نکات زیر مهم هستند:

کسی که پانسمان را عوض میکند باید برای این کار آموزش دیده باشد و دست های خود را قبل از تعویض پانسمان خوب بشوید.

تا وقتی پزشک اجازه نداده نباید به زخم جراحی آب برسد.

- هیچ دارویی را بر روی زخم جراحی قرار ندهید مگر اینکه پزشک تجویز نموده باشد.
- روی زخم را خراش ندهید و نخارانید.
- در مکانهای آلوده و شلوغ قرار نگیرید.

❖ قرمزی در محل بخیه میتواند نشانه عفونت باشد.

علائم عفونت پس از جراحی چیست؟

عفونت ممکن است موجب قرمزی پوست، گرم شدن پوست و تورم در محل شود. محل عفونت ممکن است سفت و متورم شود. افزایش درد درمحل جراحی هم میتواند از علائم عفونت باشد.

- بعد از هر جراحی تا چند روز ممکن است ترشحات آبکی کمی از محل جراحی خارج شود. اگر این ترشحات بیش از پنج روز طول بکشد ممکن است نشانه ای از وجود عفونت باشد. همچنین وجود ترشحات غلیظ یا چرکی معمولا نشانه عفونت است.
- اگر شدت عفونت بیشتر شود ممکن است موجب تب و لرز شود. در بچه ها علائم عفونت ممکن است بصورت غذا نخوردن، استفراغ، حرکت ندادن اندام باشد.
- درمان عفونت در اندام چگونه است

عفونت ممکن است در بافت نرم اندام باشد مانند عفونت های پوست، عفونت گوشه ناخن، عفونت ریشه مو و عفونت غلاف تاندون. در بسیاری از این عفونت ها درمان بصورت گرم نگاه داشتن موضع،پانسمان و مصرف آنتی بیوتیک است. در مواردی ممکن است نیاز به عمل جراحی برای تخلیه عفونت وجود داشته باشد

عفونت استخوان معمولا با تجویز آنتی بیوتیک و انجام عمل جراحی جهت تخلیه عفونت و خارج کردن نسوج مرده درمان میشود.

درمان عفونت مفصل معمولا با تجویز آنتی بیوتیک و عمل جراحی برای تخلیه چرک از مفصل و شستشوی مفصل انجام میشود.

چنانچه دچار هر یک از علائم فوق شدید سریعا به پزشک معالج یا بخش اورژانس بیمارستانی که تحت عمل جراحی قرار گرفته اید مراجعه نمایید.

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی مسلمین

عنوان

پیشگیری از عفونت زخم جراحی

شناسنامه بروشور آموزشی	
عنوان	**پیشگیری از عفونت زخم جراحی**
تهیه کننده	فاطمه میرزایی
سمت	سوپروایزر کنترل عفونت
تایید کننده	واحد آموزش سلامت
سال تهیه	۱۴۰۱
ناظر کیفی: دکتر علی مهدی زاده	
منبع	راهنمای کشوری نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی